
Reszel, st. II, gm. loco, woj. olsztyńskie

Informator Archeologiczny : badania 32, 285-286

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Poznań - kościół jezuicki, obecnie farny, woj. poznańskie, AZP 52-28/3 - patrz: późne średniowiecze

Poznań - kościół jezuicki, obecnie farny, woj. poznańskie, AZP 52-28/3 - patrz: późne średniowiecze

PRZEMYŚL, st. 12, ul. Kapitulna –Tatarska 4, gm. *loco*, woj. przemyskie, AZP 108-84/78

- miejskie umocnienia – wały ziemne (okres nowożytny - XVII wiek)

Sondażowe badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 17 sierpnia do 10 września, przez Andrzeja Koperskiego (Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyśle). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań.

Przebadano powierzchnię 35 m².

Miejskie wały ziemne śladowo zachowały się w terenie i poświadczane są archiwaliami. Badaniami sondażowymi objęto dwie linie wałów.

W wykopie badawczym I/98 wyróżniono kilka jednostek stratygraficznych, w szczególności warstwy stanowiące rdzeń wału, ponadto wypełniające zagłębienie fosy oraz przykrywające wał. Nie stwierdzono drewnianych ani kamiennych konstrukcji wałów. Rdzeń wału uformowany był z miejscowej gliny lessowej. Materiał archeologiczny stanowiący zawartość warstw to fragmenty naczyń wczesnośredniowiecznych na wtórnym złożu oraz ceramika tj. fragmenty naczyń i kafli, które można datować na XVII wiek. Z kolei w poziomach zasypiskowych wystąpił materiał z końca XIX i początków XX w. W wykopie II/98 pod współczesnymi nasypami również odsłonięto zarys rdzenia wału, analogicznego jak w wykopie I/98 i z materiałem, pozwalającym datować również i tę linię wału na XVII wiek.

Całość wstępnie należy wiązać z elementami zachowanych umocnień ziemnych wg systemu kleszczowego rozpowszechnionego od około połowy XVII wieku, być może z dziełem rozpoczętym już w 1659 roku przez Solariego, które spełniło swoje zadanie obronne w okresie najazdu Tatarów w 1672 roku.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej w Przemyśle.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Roczniku Przemyskim, Archeologia”.

Badania będą kontynuowane.

RESZTEL, st. II, gm. *loco*, woj. olsztyńskie

- stare miasto – kościół parafialny, nowożytny

Nadzory archeologiczne podczas zakładania przyłącza energetycznego do kościoła rzymsko-katolickiego nadzorowane przez mgr. Adama Mackiewicza (ARCHEO-ADAM), w dniach od 25 listopada do 1 grudnia. Pierwszy sezon badań.

Nadzory archeologiczne, podczas zakładania nowego przyłącza energetycznego do kościoła rzymsko-katolickiego pod wezwaniem św. św. Piotra i Pawła przy ulicy Słowackiego w Reszlu na stanowisku II (wykopy 12a – 12c), objęły swym zasięgiem teren przykościelny od jego strony wschodniej. Wykop miał długość 28,5 metrów.

Kierunkowo wykopy prowadzono zgodnie z projektem realizacyjnym, choć w trakcie prac terenowych zmieniono ich przebieg, wydłużając nieznacznie wykop oznaczony jako 12a i skracając wykop oznaczony jako 12c. Nadzorowany wykop oznaczono numerem 12 w obrębie st. II i w momencie zmiany kierunku został on dodatkowo oznaczony małymi literami - 12a do 12c. W sumie nadzorowano wykopy liniowe o łącznej długości 28,5 metra, natomiast rysunkowo zadokumentowano wykopy o długości 21 metrów. Wszystkie wykopy miały bardzo niewielką głębokość (maksymalnie do 0,6 m.) i szerokość (0,4 - 0,5 m.). Dlatego też uchwycono tu jedynie nawarstwienia zasypiskowe, związane

z ostatnią przed 1945 rokiem przebudową kościoła, która miała miejsce w latach 1920, 1921 i 1926-1931.

W trakcie prowadzonych nadzorów zebrano bardzo nieliczny materiał zabytkowy, który można wiązać jedynie z okresem późnonowożytnym i współczesnym. Wyjątek stanowi tu jeden fragment ceramiki siwej, który można określić jako późnośredniowieczny. Wszystkie fragmenty ceramiki pochodziły z warstw zasypiskowych. Ponadto pozyskano tu 3 fragmenty kości ludzkich (1 fragment kości udowej i 2 bardzo małe fragmenty kaloty), które zdają się świadczyć o tym, iż na większej głębokości znajdują się pochówki szkieletowe.

Materiały i dokumentacja znajdują się w archiwum PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

RESZTEL, st. III, gm. *loco*, woj. olsztyńskie

- stare miasto – nawarstwienia nowożytnie (XVIII-XX w.)

Nadzory archeologiczne podczas prac ziemnych pod fundamenty budynku. Powierzchnię około 80 m², w dniach od 11 do 14 września, nadzorował mgr Adam Mackiewicz (ARCHEO-ADAM. Pierwszy sezon badań.

Wykop wytyczono zgodnie z projektem realizacyjnym w obrębie działki 132/2 w północnej pierzei ulicy Płowce. Miał on wymiary 7,80 x 9,80 m i usytuowany był krótszym bokiem po osi północ - południe. Od strony zachodniej sąsiedował ze współczesnym budynkiem wzniesionym po 1945 roku. Budynek ten miał bardzo słabe fundamenty z kamienia łączonego na zaprawę gliniano-piaskową, dlatego też przed przystąpieniem do właściwych prac ziemnych zostały one wzmocnione w celu zabezpieczenia go przed osunięciem. Prawdopodobnie wykorzystano tu fundamenty starszej zabudowy XIX-to wiecznej. Od strony wschodniej znajduje się wysoka skarpa doliny rzeki Sajny. Ze względu na fakt, iż prace miały charakter nadzorów prowadzono je przy pomocy sprzętu mechanicznego. Na całej powierzchni wykopu wystąpiły nawarstwienia zasypiskowe po wyburzonym w latach 50-tych XX wieku budynku z końca XIX wieku. Był on posadowiony na fundamentach kamiennych wykonanych bez użycia zaprawy wapiennej. Ze względu na gliniaste i grząskie podłoże oraz fakt, iż budynek był podpiwniczony, fundamenty wykonano z bardzo dużych głazów posadowionych w warstwie calcowej w postaci siwej, zbitej gliny. Tak, więc osadzono je na znacznej głębokości sięgającej 2,8 m. Wykop prowadzono do głębokości 3 m. W kierunku wschodnim stopniowo wypływał się, co było związane ze znacznym spadkiem terenu w tym kierunku. W części zachodniej nie wystąpiły warstwy starsze niż XIX-to wieczne, co jest związane zapewne z pracami ziemnymi, jakie prowadzono podczas wznoszenia rozebranego w latach 50-tych budynku. O późnonowożytnym charakterze rozebranego budynku znajdującego się niegdyś w obrębie badanej działki świadczy fakt użycia zaprawy cementowej do łączenia cegieł w ścianie działowej piwnicy na głębokości ca 2,8 m od obecnej powierzchni terenu. Ponadto na żadnym ze znanych planów i katastrów z pierwszej połowy XIX wieku, w miejscu tym nie zaznaczono istnienia jakiejkolwiek zabudowy. W centralnej części wykopu wystąpiła studzienka o średnicy 1,4 m zbudowana z cegieł łączonych na zaprawę cementową. W jej bezpośrednim sąsiedztwie od strony zachodniej w spągu wykopu uchwycono 2 „studnie” drewniane wykonane z klepek dębowych. „Studnie” wkopano w podłoże calcowe w postaci niebieskawo-siwej gliny. Średnice „studzienek” wynosiły odpowiednio 0,8 i 1,1 m. Wszystkie trzy studnie niemal stykały się ze sobą. Zasypano je dużymi kamieniami i zaprawą wapienną. Ponieważ znajdowały się one poniżej posadowienia budynku, pozostawiono je *in situ*. Mamy tu do czynienia z obiektami późnonowożytnymi (XIX-to wiecznymi). Być może, iż są to zasypane szamba. W trakcie prac pozyskano bardzo nieliczny materiał zabytkowy w postaci fragmentów ceramiki naczyniowej i kafli. W przeważającej części mamy tu do czynienia z ceramiką nowożytną i późnonowożytną, a więc z XVII-XVIII i XIX wieku. Tylko pojedyncze fragmenty można określić jako późnośredniowieczne, pozyskano je jednak ze złoża wtórnego.

Materiały i dokumentacja znajdują się w archiwum PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.